

ANG PANGALAWANG PARES NG MATA

Sa mahabang panahon, naniwala akong ako ang tagamasid, ang propesyunal na nag-aanalisa. Nagkamali ako. Sa paglingon, ilan sa pinakamahahalagang bagay sa buhay ko ay unang naunawaan ng mga babaeng nakilala ko sa daan — hindi dahil sila’y mas edukado, kundi dahil nakikita nila, sa ibang paraan, mas mabilis, hindi gaanong nagagambala. Madalas na naaakit ang mga lalaki sa resulta. Ang mga babae, mas madalas, ay nagmamasid sa mga senyales.

Maraming pagbabago na magbabago sana sa aking landas ay unang natukoy ng isang babae kaysa sa akin — maliliit na detalye, isang pangungusap, isang katahimikan, isang tila hindi mahalagang obserbasyon na, buwan o taon mamaya, napatunayang tama. Tinuruan ako ng mga babaeng dumaan sa buhay ko ng isang bagay na hindi kayang ituro ng anumang kompanya: nauuna ang relasyon sa transaksyon, sa lahat ng pagkakataon.

Naaalala ko ang panahong kombinsido akong kailangan kong lutasin ang lahat nang mag-isa — isang laganap na sakit sa mga lalaki, ang pag-aakalang kahinaan ang paghingi ng tulong. Ang mga babae ang gumiba sa paniniwalang iyon, hindi sa pamamagitan ng malalaking talumpati kundi sa halimbawa, ipinapakita sa akin na ang tunay na lakas ay hindi nasa pagpasan ng lahat nang mag-isa.

Kapag naiisip ko ang mga babaeng dumaan sa aking kuwento, naiisip ko ang kanilang kakayahang makakita, tumulong, mangunguna — at higit sa lahat, alalahanin ang isang simpleng katotohanan: walang tunay na nakakabuo ng kahit ano nang mag-isa. Kaya’t ang pamagat ng hangganang ito ay hindi isang panunukso. Ito’y pagkilala. Unang naunawaan ito ng mga babae.

*Ferdinando Frega
Gillette Man*